
CYFARFOD BLYNYDDOL Y CYNGOR DYDD IAU, 19 MAI 2022

Yn bresennol: Y Cynghorydd Elwyn Jones (Cadeirydd)
Y Cynghorydd R.Medwyn Hughes (Is-gadeirydd).

Y Cynghorwyr:- Craig ab Iago, Menna Baines, Beca Brown, Stephen Churchman, Glyn Daniels, Anwen Davies, Dafydd Owen Davies, Elwyn Edwards, Elfed Wyn ap Elwyn, Alan Jones Evans, Dylan Fernley, Delyth Lloyd Griffiths, Jina Gwyrfai, Annwen Hughes, John Brynmor Hughes, Louise Hughes, Iwan Huws, Elin Hywel, Nia Jeffreys, Anne Lloyd Jones, Berwyn Parry Jones, Dawn Lynne Jones, Dewi Jones, Elin Walker Jones, Gwilym Jones, Gareth Tudor Jones, Huw Wyn Jones, Kim Jones, Linda A.Jones, June Jones, Menna Jones, Eryl Jones-Williams, Cai Larsen, Beth Lawton, Dafydd Meurig, Dilwyn Morgan, Linda Morgan, Dewi Owen, Edgar Wyn Owen, Gwynfor Owen, Llio Elenid Owen, Gareth Coj Parry, Nigel Pickavance, John Pughe, Rheinallt Puw, Arwyn Herald Roberts, Beca Roberts, Elfed P Roberts, Gareth A Roberts, John Pughe Roberts, Meryl Roberts, Richard Glyn Roberts, Huw Llwyd Williams, Paul Rowlinson, Angela Russell, Dyfrig Siencyn, Ioan Thomas, Peter Thomas, Rob Triggs, Rhys Tudur, Hefin Underwood, Einir Wyn Williams, Eirwyn Williams, Gareth Williams, Gruffydd Williams a Sasha Williams.

Swyddogion: Dafydd Gibbard (Prif Weithredwr), Morwena Edwards (Cyfarwyddwr Corfforaethol), Dewi Morgan (Swyddog Cyllid Statudol), Iwan Evans (Swyddog Monitro), Geraint Owen (Pennaeth Gwasanaethau Democratiaeth), Sion Huws (Uwch Gyfreithiwr – Corfforaethol), Vera Jones (Rheolwr Gwasanaeth Democratiaeth ac Iaith) ac Eirian Roberts (Swyddog Gwasanaethau Democratiaeth).

1. CADEIRYDD

PENDERFYNWYD ethol y Cynghorydd Elwyn Jones yn Gadeirydd am 2022/23.

Darllenodd a llofnododd y Cynghorydd Elwyn Jones ddatganiad yn derbyn y swydd o Gadeirydd Cyngor Gwynedd am 2022/23 ym mhresenoldeb y Prif Weithredwr.

2. IS-GADEIRYDD

Cynigiwyd ac eiliwyd dau enw am yr is-gadeiryddiaeth, sef y Cynghorydd R.Medwyn Hughes a'r Cynghorydd Beth Lawton.

PENDERFYNWYD ethol y Cynghorydd R.Medwyn Hughes yn Is-gadeirydd am 2022/23.

Darllenodd y Cynghorydd R.Medwyn Hughes ddatganiad yn derbyn y swydd o Is-gadeirydd Cyngor Gwynedd am 2022/23.

Gan fod yr Is-gadeirydd yn bresennol o bell, nodwyd y rhoddid trefniadau mewn lle iddo arwyddo'r datganiad derbyn swydd ym mhresenoldeb y Prif Weithredwr.

3. YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriad gan y Cynghorydd Elfed Williams.

4. COFNODION

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion y cyfarfod blaenorol o'r Cyngor a gynhaliwyd ar 3 Mawrth, 2022 fel rhai cywir.

5. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiadau o fuddiant personol.

6. CYHOEDDIADAU'R CADEIRYDD

Cydymdeimlwyd â theulu'r cyn-gynghorydd a chyn-gadeirydd y Cyngor hwn, Glyn Owen, a rhoddwyd teyrnged iddo gan y Cynghorydd Ioan Thomas.

Cydymdeimlwyd hefyd â'r Cynghorydd Nia Jeffreys ar golli ei thad a'i modryb yn ddiweddar.

Nodwyd hefyd bod y Cyngor yn dymuno cofio am bawb o fewn cymunedau'r sir oedd wedi colli anwyliaid yn ddiweddar.

Ymdawelodd y Cyngor fel arwydd o barch a choffadwriaeth.

Llongyfarchwyd yr aelodau ar eu llwyddiant yn yr etholiad yn ddiweddar, a chroesawyd aelodau newydd i'w cyfarfod cyntaf o'r Cyngor.

Llongyfarchwyd y Cynghorydd Louise Hughes ar dderbyn Tystysgrif Teilyngdod yr Arglwydd Raglaw am ei brwdfrydedd a'i hymroddiad i Gadetiaid y Fyddin.

7. MATERION BRYD

Dim i'w nodi.

8. CWESTIYNAU

Eglurodd y Cadeirydd bod yr eitem hon wedi ei thynnu oddi ar y rhaglen gan nad oedd yr Aelodau Cabinet na'r cadeiryddion pwyllgorau mewn lle eto i ateb unrhyw gwestiynau. Byddai modd i'r aelodau gyflwyno cwestiwn i gyfarfod nesaf y Cyngor ar 23 Mehefin.

9. ARWEINYDD Y CYNGOR

PENDERFYNWYD penodi'r Cynghorydd Dyfrig Siencyn yn Arweinydd y Cyngor.

Rhoddodd yr Arweinydd anerchiad byr gan hysbysu'r Cyngor y byddai'n cyfweld ar gyfer aelodaeth o'r Cabinet yr wythnos nesaf, a'i fod yn mawr obeithio y byddai yna gymysgedd da o brofiad a gwaed newydd, a merched hefyd.

10. CYDBWYSEDD GWLEIDYDDOL Y CYNGOR

Cyflwynodd y Pennaeth Gwasanaethau Democratiaeth adroddiad ar yr adolygiad blynyddol o gydbwysedd gwleidyddol y Cyngor (a gyhoeddwyd fel papur ychwanegol i gyd-fynd â'r adroddiad gwreiddiol a gynhwyswyd yn y rhaglen).

Nododd y Pennaeth ymhellach, yn dilyn trafodaethau rhwng y ddau arweinydd grŵp yn gynharach yn yr wythnos, bod dwy gadeiryddiaeth y Grŵp Annibynnol yn cael eu rhoi i'r Pwyllgor Craffu Addysg ac Economi a'r Pwyllgor Craffu Gofal, a bod cadeiryddiaeth y Pwyllgor Craffu Cymunedau yn cael ei rhoi i Grŵp Plaid Cymru.

Rhodddwyd cyfle i'r aelodau gyflwyno sylwadau a gofyn cwestiynau.

Nododd Arweinydd y Grŵp Annibynnol ei bod yn falch bod y grŵp wedi cael cadeiryddiaeth dau o'r pwyllgorau craffu, a chadeiryddiaeth y Cyngor yn ogystal. Nododd hefyd, wrth ystyried yr adroddiad, bod angen cofio y bu lleihad o 75 i 69 yn nifer yr aelodau ar y Cyngor.

PENDERFYNWYD

- 1. Mabwysiadu'r rhestr o bwyllgorau ac is-bwyllgorau i'w sefydlu ar gyfer y flwyddyn fwrdeistrefol 2022/23 fel a nodir yn Atodiad A (isod), ynghyd â mabwysiadu'r dyraniad seddau a nodir yn yr atodiad.**
- 2. Dirprwyo'r hawl i'r Pennaeth Gwasanaethau Democratiaeth wneud penodiadau i'r pwyllgorau ar sail cydbwysedd gwleidyddol, ac yn unol â dymuniadau'r grwpiau gwleidyddol**
- 3. Mabwysiadu cadeiryddiaethau'r pwyllgorau craffu ar sail cydbwysedd gwleidyddol, fel a ganlyn:**

**Pwyllgor Craffu Addysg ac Economi - Grŵp Annibynnol
Pwyllgor Craffu Cymunedau Grŵp Plaid Cymru
Pwyllgor Craffu Gofal - Grŵp Annibynnol**
- 4. Mabwysiadu'r uwch-gyflogau ar gyfer 2022/23 gan ofyn i'r Pwyllgor Gwasanaethau Democratiaeth adolygu ar gyfer 2023/24.**
- 5. Cadarnhau'r dyraniad swyddi ac oriau ar gyfer Swyddogion cefnogi grwpiau gwleidyddol a hynny am dymor y Cyngor, oni bai bod newid sylweddol yng nghydbwysedd gwleidyddol y Cyngor, neu bod grŵp gwleidyddol â llai na 10% o aelodau.**
- 6. Mabwysiadu'r dyraniad seddau ar gyfer Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri ac Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru am dymor y Cyngor hwn oni bai fod adolygiad yn ofynnol oherwydd newid i'r cydbwysedd gwleidyddol neu ddiffyg ymrwymiad gan aelod unigol.**

11. ADDASIADAU I'R CYFANSODDIAD

Cyflwynodd y Swyddog Monitro adroddiad yn argymhell i'r Cyngor fabwysiadu addasiadau i'r Cyfansoddiad er caniatáu penodi cynorthwyon i Aelodau ac Arweinydd Cabinet a gwneud trefniadau sy'n galluogi rhannu swyddi Aelodau Cabinet ac Arweinydd Cabinet, yn unol ag Adrannau 57 a 58 o Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021.

Rhodddwyd cyfle i'r aelodau gyflwyno sylwadau a gofyn cwestiynau.

- Ar fater o gywirdeb, nodwyd bod angen cywiro'r fersiwn Saesneg o Adran 5.9.7 yn yr atodiad i'r adroddiad i ddarllen "*For the avoidance of doubt presence shall presence will include presence through electronic means which allow the*

member to hear and speak at the meeting.” Awgrymwyd y dylai'r Pwyllgor Gwasanaethau Democratiaeth fod wedi cael cyfle i edrych ar faterion golygyddol fel hyn cyn i'r mater ddod gerbron y Cyngor llawn.

- Mewn ymateb i gwestiwn, cadarnhaodd y Swyddog Monitro na fyddai yna unrhyw gyflog ychwanegol yn deillio o sefydlu trefn rannu swyddi Aelodau Cabinet ac Arweinydd Cabinet.
1. **Mabwysiadu yr addasiadau i'r Cyfansoddiad (Atodiad 1 i'r adroddiad) er caniatáu gweithredu Adran 57 o Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021.**
 2. **Derbyn er gwybodaeth yr addasiadau a wnaethpwyd i'r Cyfansoddiad (Atodiad 1) gan y Swyddog Monitro er ymgorffori darpariaethau Adran 58 Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021.**
 3. **Awdurdodi y Swyddog Monitro i wneud newidiadau i'r Cyfansoddiad sydd yn deillio o ganlyniad i'r newid yma.**

12. YMATEBION I RYBUDDION O GYNNIG BLAENOROL

Cyflwynwyd er gwybodaeth:-

- (a) Llythyrau gan S4C, Chwaraeon Cymru a Llywodraeth Cymru mewn ymateb i rybudd o gynnig y cyn-gynghorydd Judith Humphreys i gyfarfod 3 Mawrth, 2022 o'r Cyngor ynglŷn â merched mewn chwaraeon.
- (b) Llythyr gan Lywodraeth Cymru mewn ymateb i rybudd o gynnig y Cynghorydd Beca Brown i gyfarfod 3 Mawrth, 2022 o'r Cyngor ynglŷn â FareShare.

Dechreuodd y cyfarfod am 1.00yp a daeth i ben am 2.20yp.

CADEIRYDD

ATODIAD – DYRANIAD SEDDI AR BWYLLGORAU

A	Plaid Cymru	Annibynnol	Aelod Unigol	Cyfanswm
Pwyllgor Craffu Addysg ac Economi	12	6	0	18
Pwyllgor Craffu Cymunedau	11	6	1	18
Pwyllgor Craffu Gofal	11	6	1	18
Llywodraethu ac Archwilio	8	4	0	12

B	Plaid Cymru	Annibynnol	Aelod Unigol	Cyfanswm
Gwasanaethau Democrataidd	9	5	1	15
Cynllunio	9	5	1	15
Trwyddedu Canolog/Cyffredinol	10	5	0	15
Iaith	10	5	0	15
Penodi Prif Swyddogion	10	5	0	15
Apelau Cyflogaeth	5	2	0	7

Nifer y seddau	95	49	4	148
-----------------------	-----------	-----------	----------	------------

C	Plaid Cymru	Annibynnol	Aelod Unigol	Cyfanswm
Pensiynau	4	2	1	7
Cydbwyllgor Ymgynghorol Lleol	7	4	0	11
CYSAG	4	3	0	7
Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y cyd	5	2	0	7

Cyfanswm y seddau	115	60	5	180
--------------------------	------------	-----------	----------	------------

Noder fod yr 17 uwch gyflog sydd i'w neilltuo ar gyfer blwyddyn Ariannol 2022/23 fel a ganlyn:

- Arweinydd
- Dirprwy Arweinydd
- Hyd at 8 aelod arall o'r Cabinet
- Arweinydd yr Wrthblaid fwyaf *
- Cadeiryddion Pwyllgorau
 - Pwyllgorau Craffu (x3)
 - Pwyllgor Cynllunio
 - Pwyllgor Trwyddedu (mae'r pwyllgor Trwyddedu Canolog a Chyffredinol yn cael ei drin fel un pwyllgor)
 - Pwyllgor Pensiynau